

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : D3/1/A.Ç.-01/2 (Menfi Tespit/Muafiyet)

Karar Sayısı : 01-25/243-65

Karar Tarihi : 29.5.2001

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Necdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R.Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Murat GENCER.

B- RAPORTÖRLER: Aydın ÇELEN, Ali İhsan ÇAĞLAYAN

C- BAŞVURUDA BULUNAN: Has Gıda San. ve Tic. A.Ş.

Temsilci Ahmet Cihan KIRIMLI

Petrol Ofisi Cad. Avcılar/İSTANBUL

D- TARAFLAR: Has Gıda San. ve Tic. A.Ş.

Petrol Ofisi Cad. Avcılar / İSTANBUL.

AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş.

Abdi İpekçi Cad. No:61 Teşvikiye / İSTANBUL

Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Maçka Cad. No:22/4 Teşvikiye / İSTANBUL

E- DOSYA KONUSU: AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş.'ne ait sinema büfelerinde yalnız Has Gıda San. Ve Tic. A.Ş. ürünlerinin satılması, reklam ve tanıtımının yapılması için akdedilen sözleşmeye ilişkin menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F- DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 8.1.1999 tarih, 95 sayı ve 26.5.1999 tarih, 1611 sayı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Kanun'un 5 ve 8. maddeleri uyarınca yapılan inceleme sonucunda düzenlenen 23.5.2001 tarih ve D3/1/A.Ç.-01/2 sayılı Menfi Tespit/Muafiyet Ön İnceleme Raporu 25.5.2001 tarih ve REK.0.07.00.00/33 sayılı Başkanlık önergesi ile 01-25 sayılı Kurul gündemine alınarak karara bağlanmıştır.

G- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş.'ne ait sinema büfelerinde Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin satılması ve sinemalarda Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin reklam ve tanıtımlarının yapılmasına ilişkin olarak Has Gıda San. ve Tic. A.Ş., AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş. ve Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklamcılık Ltd. Şti. arasında akdedilen sözleşme ile sinema büfelerinde dondurma olarak yalnızca Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin satılması zorunluluğu getirilmesinin 4054 sayılı Kanunun 4. madde hükmü ile çelişmesi nedeniyle sözleşmeye menfi tespit verilemeyeceği, ancak işlemin 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ kapsamında olduğu düşünülmektedir.

H- İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

Ürün Pazarı : Dosya mevcudu bilgi ve belgeler çerçevesinde Has Gıda'nın dondurma üretimi ve satışı ile işigal etmesi nedeniyle, ilgili ürün pazarı "dondurma pazarı" olarak belirlenmiştir.

Coğrafi Pazar: Has Gıda ürünlerinin Türkiye genelinde satışı yapılabildiğinden, Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

H. 2.Taraflar

Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. (Has Gıda) , AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş.(AFM), Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklamcılık Ltd. Şti.(Fida)'nden oluşmaktadır.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

Has Gıda, AFM ve Fida'nın yükümlülüklerinin belirlendiği sözleşmenin konusu, AFM'ye ait sinemalardaki büfelerde Has Gıda'ya ait dondurma ürününün (Panda) satışının yapılması ve sinemada Panda markasının reklam filmlerinin gösterilmesidir. Sözleşmenin uygulanacağı AFM sinemaları, Beyoğlu AFM, Fitaş-Etiler AFM, Akmerkez-Maslak AFM, Princess-Teşvikiye AFM, Sinema ERICSSON AFM, Mayadrom-Bakırköy AFM, Carousel-Beylikdüzü AFM, Migros-Çiftelavuzlar AFM, Büyük Klüp-Bursa AFM, Sönmez Plaza-İzmir AFM, EGS Park-Isparta AFM, EGS Park-Denizli AFM'dir. AFM yeni sinemalar açtığı takdirde bu sinemalarda da Has Gıda ürünlerinin satışının yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu sözleşmede AFM'nin yükümlülüklerinin yer aldığı "Hükümler-A" başlıklı bölümün 1 ve 2. paragrafı;

"1- CG (AFM) sözleşme süresince sinemalarında dondurma satımını ve dondurma markasının reklamını, "Müşteri" (Has Gıda) ürünü olan "Panda"ya hasretmiştir (Frigo hariç).

2- CG (AFM) kendisine ait bütün sinemalara Müşterinin (Has Gıda) dolaplarını, "Medya"dan (Fida) onay almak şartı ile, standardlarını ve ona bağlı, sinemaya uygun vizibilite (görünürlük) malzemelerini koymasını ve amacına uygun olarak kullanılmasını sağlayacaktır. Büfe işletmeleri dolaplarda yeterli miktarda mal bulunduracaktır." şeklindedir.

"Hükümler-B" başlıklı bölümün 1 ve 2. paragrafında ise,

"1- "Müşteri" (Has Gıda) sözleşme süresi boyunca, "CG"nin (AFM) sahibi olduğu sinema salonlarında kendisine ait "Panda" dondurmalarını öncelikli olarak satma hakkına sahip olacaktır.

2- "Müşteri" (Has Gıda) sözleşme süresince kullanılmak üzere "CG"ye ait sinema büfelerine dolap temin edecektir..."hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümlerden, AFM'ye ait sinemalardaki büfelere Has Gıda tarafından dondurucu dolaplar temin edilerek, söz konusu sinemalarda sadece Has Gıda dondurmalarının satılabileceği anlaşılmaktadır. AFM'nin büfelerde Has Gıda ürünleri dışında dondurma satamaması, yeniden satış amacıyla ürünleri

yalnızca Has Gıda'dan alması, reklam yapması, stok bulundurması gibi koşullar nedeniyle sözkonusu anlaşma bir tek elden satın alma anlaşması niteliğindedir.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde rekabeti engelleyici, bozucu ve sınırlayıcı anlaşmalar, üretim ya da dağıtım zincirinin hangi aşamasında yapıldıklarına ve taraflar arasındaki ilişkinin yatay ya da dikey olduğuna bakılmaksızın yasaklanmaktadır. Anlaşmalarda yer alan tek elden satın alma yükümlülükleri, sağlayıcı konumundaki teşebbüsün içinde bulunduğu pazarda rekabet kısıtlamaları doğurabilmektedir. Sinema büfelerinde yalnız Has Gıda ürünlerinin satılması sonucu, bu noktalara Has Gıda'nın rakipleri olan diğer firmalar girememekte ve dondurma üreticileri arasındaki rekabet engellenmektedir. Yukarıda bahsi geçen rekabeti sınırlayıcı hükümlerden dolayı 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi çerçevesinde bu sözleşmeye menfi tespit verilmesi mümkün değildir.

Sözleşmenin diğer hükümlerinden hiç birinin rekabet ihlali niteliği taşımadığı, sözleşmenin bir diğer tarafı olan Fida'nın, AFM sinemalarında yapılacak olan reklam ve tanıtım faaliyetlerinin koordinasyonundan sorumlu olduğu ve bu sorumlulukların sözleşmenin "C. "Medya"nın Yükümlülükleri" başlıklı bölümünde sayıldığı, bu bölümde de rekabet ihlali niteliğinde herhangi bir hükmün bulunmadığı dosya mevcudu bilgi ve belgeden anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 5. maddesine dayanılarak çıkarılan 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde, grup muafiyetinden yararlanabilmek için sözleşmelerde bulunması gereken koşullar belirtilmektedir. Sözleşmelerde bulunması gereken koşullardan ilki, biri yeniden satıcı diğeri sağlayıcı olmak üzere yalnız iki tarafın olması zorunluluğudur. Bildirim konusu sözleşme, birbirinden bağımsız üç teşebbüs arasında akdedilmiştir. İlk bakışta, grup muafiyeti tebliğinin aradığı koşul sağlanmıyor gibi algılsa da, yalnızca iki teşebbüsün bulunması koşulu getirilmek suretiyle muafiyet tebliğinin hedeflediği amacın, bildirim konu olan sözleşme ile sağlandığı görülmektedir. Muafiyet tebliğinden yararlanabilmek için anlaşmanın yalnızca iki teşebbüs arasında akdedilmiş olma zorunluluğunu getirmedeki amaç, sağlayıcının birden fazla yeniden satıcıya tek bir sözleşme ile tek elden satın alma yükümlülüğü getirmesini engellemektir.

İlgili sözleşme grup muafiyeti kapsamında değerlendirildiğinde, biri yeniden satıcı (AFM) ve diğeri sağlayıcı (Has Gıda) olmak üzere iki teşebbüs arasında akdedilmiş olarak kabul edilmesi mümkündür. Çünkü, sözleşmenin diğer tarafı olan Fida'ya sözleşmede yalnızca reklam ve tanıtım faaliyetlerini koordine etme, ödeme akışını düzenleme ve gerçekleştirme görevi verilmiştir. Dolayısıyla sözleşmede Fida'ya ilişkin ihlal niteliğinde herhangi bir hüküm yer almamaktadır. Diğer bir anlatımla AFM ile Fida arasında bahse konu sözleşmeden kaynağını alan bir tek elden satın alma ya da dağıtım ilişkisinin varlığından söz etme imkanı bulunmamaktadır.

Grup muafiyetinin uygulanması için aranılan koşullardan, yeniden satıcının ürünleri sağlayıcıdan yeniden satmak amacıyla alma zorunluluğu, sözleşmede AFM'nin Has Gıda ürünlerini sinema büfelerinde satmak amacıyla Has Gıda'dan alması nedeniyle yerine getirilmektedir. Grup muafiyetinin uygulanması için aranılan

bir diğ er koş ul olan tek elden satın alma yükümlülüğ ünün bulunma zorunluluğ u da, bildirimde konu sözleşmede mevcuttur.

Sözleşmede yeralan, büfe dolaplarında belli bir miktarda ürün bulundurma, dolapların periyodik kontrollerini yaptırma yükümlülükleri, 1997/4 sayılı Tebliğ kapsamında dır. AFM sinemalarında Has Gıda ürünlerinin reklam ve tanıtımlarının yapılacağına ilişkin hükümlerin, 1997/4 sayılı Tebliğ'in 3. maddesinde yeniden satıcıya reklam yapma yükümlülüğ ünün yüklenmesi halinde de muafiyet uygulanacağı belirtildiğ inden, ihlal niteliğ inde değ ildir.

1997/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (d) bendi uyarınca, tek elden satın alma anlaşmalarının belirsiz bir süre veya beş yıldan daha uzun bir süre için akdedilmeleri durumunda grup muafiyetinden yararlanabilmeleri mümkün olmamaktadır. Bildirimde bulunan sözleşmenin, 1.12.1998 tarihinde 1 yıllık bir süre için akdedildiğ i ve bu sürenin sona ermesinden 1 ay önce mutabık kalınması halinde sözleşme süresinin 1 yıl daha uzatılabileceğ i dosya mevcudu bilgi ve belgeden tespit edilmiştir. Dolayısıyla, söz konusu sözleşmenin, 1997/4 sayılı Tebliğ'in 4. maddesinin (d) bendi ile uyumlu olduğ u kanaatine varılmış tır.

İ- SONUÇ

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde;

AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş.'ne ait sinema büfelerinde Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin satılması ve sinemalarda Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin reklam ve tanıtımlarının yapılmasına ilişkin olarak Has Gıda San. ve Tic. A.Ş., AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş. ve Fida Film Yapım Dağıtım ve Reklamcılık Ltd. Şti. arasında akdedilen sözleşmeye;

- 1) AFM Uluslararası Film Prodüksiyon Tic. San. A.Ş.'nin, sinema büfelerinde dondurma olarak yalnızca Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin satılması zorunluluğ u getirmesinin, rakip dondurma ürünlerinin sözkonusu büfelere girememesine neden olması ve bu hükümlerin 4054 sayılı Kanun'un 4. madde hükmü ile çelişmesi nedeniyle başvuru konusu sözleşmeye menfi tespit belgesi verilemeyeceğ ine;
- 2) 1997/4 sayılı Tek Elden Satın Alma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğ'i kapsamında sözleşme hükümleri değ erlendirildiğ inde, sinema büfelerinde dondurma olarak yalnızca Has Gıda San. ve Tic. A.Ş. ürünlerinin satılmasının zorunlu kılınmasının Tebliğ kapsamında bir işlem olması dolayısıyla sözleşmenin grup muafiyeti koş ullarını taşıdığına,

OYBİRLİĞ İ ile karar verilmiştir.